

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania
przez ucznia poszczególnych ocen bieżących,
a także poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
sformułowane w oparciu o realizowany przez nauczyciela
program nauczania z geografii
w roku szkolnym 2023/2024**

klasy: 5 - 8

nauczyciel: Bożena Szczepanik

Wymagania edukacyjne sformułowane są zgodnie z Programem nauczania geografii dla szkoły podstawowej – Planeta Nowa, wydawnictwo: Nowa Era.

W toku nauczania geografii w szkole podstawowej ocenie podlegają kluczowe kompetencje w edukacji geograficznej, takie jak:

- Czytanie map różnej treści,
- Wyjaśnianie prawidłowości występujących w cyklach astronomicznych i społecznych
- Umiejętność dokonywania planowych oraz systematycznych obserwacji,
- Umiejętność odczytywania i wykorzystywania oraz sporządzania dokumentacji geograficznej (dane statystyczne, wykresy, diagramy, ryciny),
- Umiejętność dokonywania obliczeń (odległości, różnicy wysokości, średnich temperatur, amplitudy, spadku temperatury z wysokością, wysokości słońca w różnych szerokościach geograficznych, różnic czasowych),
- Umiejętność posługiwania się słownictwem, terminologią i symboliką geograficzną,
- Wartościowanie działalności człowieka w środowisku przyrodniczym.

Wykaz umiejętności i wiadomości dla danego poziomu przedstawiony jest uczniom na początku roku szkolnego poprzez omówienie programu nauczania w danej klasie z jednoczesnym wskazaniem na kierunek pracy, częstotliwość i sposób uzyskania oceny.

1. FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ PODLEGAJĄCE OCENIE:

* Wypowiedzi ustne

* Prace pisemne:

a) sprawdziany (Prace klasowe zapowiadane są tydzień wcześniej, a poprzedza je powtórzenie i podsumowanie wiadomości. Jeżeli uczeń był nieobecny, zobowiązany jest do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni od przyścia do szkoły.

Prac pisemnych nie wydaje się rodzicom do domu oraz nie wykonuje się ich kopii.

Mogą się z nimi zapoznać podczas indywidualnych konsultacji z nauczycielem lub w trakcie zebrań.

b) kartkówki (z trzech ostatnich lekcji, sprawdzające wybrane umiejętności np. odczytywanie treści mapy, graficznych sposobów przedstawiania zjawisk, odczytywanie współrzędnych geograficznych, obliczanie czasu słonecznego itp.

c) konturówki (sprawdzające umiejętność orientacji na mapie).

- * Aktywność i praca na lekcji (indywidualna i w zespołach grupowych – tu: zaangażowanie, umiejętność komunikowania się i współpracy w zespole, korzystanie z różnych źródeł informacji, efektywność pracy).
- * Podstawowe umiejętności praktyczne (czytanie mapy, interpretacja rysunku, orientacja w terenie – położenie, kierunki, dokonywanie podstawowych obliczeń stosowanych w geografii; czytanie i graficzna interpretacja danych liczbowych).
- * Praca domowa (polecenia z lekcji, plakaty i inne opracowania tematyczne do lekcji).
- * Aktywność obejmująca prezentowanie wyników swojej pracy w różnej formie (konkursy przedmiotowe, udział w innych przedsięwzięciach przedmiotowych).
- * Zeszyt przedmiotowy (sprawdzany pod kątem staranności i systematyczności).

2.SPOSODY OCENIANIA

* Odpowiedź ustna, kartkówka z trzech ostatnich tematów, zadanie domowe i praca na lekcji podlegają ocenie na bieżąco, bez zapowiedzi.

Ocenianie wszystkich innych form jest wcześniej zapowiadane.

Dłuższe sprawdziany, z większej partii materiału są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

* W przypadku wypowiedzi pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny

wg kryteriów:

100% - 98% - ocena celująca

97% - 90% - ocena bardzo dobra

89% - 75% - ocena dobra

74% - 50% - ocena dostateczna

49% - 30% - ocena dopuszczająca

poniżej 30% - ocena niedostateczna

* Oceny są jawne, uzasadnione i zgodne z wymogami.

*Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed rozpoczęciem lekcji bez żadnych konsekwencji nieprzygotowania (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów, kartkówek i lekcji powtórzeniowych) dwa razy w semestrze przy 2 lekcjach tygodniowo i raz w semestrze przy jednej lekcji tygodniowo.

* Nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z obowiązku jej nadrobienia.

* Uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu w terminie dodatkowym ustalonym przez nauczyciela. Do dziennika wpisuje się obok oceny uzyskanej ocenę poprawioną (ocena końcowa jest średnią ocen). Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną i dopuszczającą tylko jeden raz.

* Na koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych. Uzyskane stopnie w poszczególnych formach aktywności ucznia stanowią podstawę stopnia semestralnego.

* Przy wystawianiu oceny na koniec roku szkolnego uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku szkolnego.

*Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO z geografii rozstrzygane będą zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania oraz z rozporządzeniami MENiS.

*W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki – nauczyciel stosuje obniżenie wymagań, jednak nie są one mniejsze niż opisane wymagania na ocenę dopuszczającą.

SKALA OCEN:

- 6 – celujący
- 5 - bardzo dobry
- 4 – dobry
- 3 – dostateczny
- 2 – dopuszczający
- 1 – niedostateczny

•Dopuszcza się stosowanie znaków „+” , „ -” przy ocenach cząstkowych.

•Aktywność ucznia jest oceniana w systemie (+); (-) i przeliczana na oceny szkolne:

- 3 znaki „+” - ocena bardzo dobra,
- 3 znaki „ - „ – ocena niedostateczna,

3. KRYTERIA I WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

* Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej dla szkoły podstawowej – potrzebnych do kontynuowania nauki. W szczególności: wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki, nie posiada podstawowej orientacji na mapie, nie wykonuje zadań domowych, nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika, nie pracuje na lekcji, nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela, nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań.

* Ocena dopuszczająca

Uczeń ma braki w wymaganiach koniecznych z zakresu wiadomości i umiejętności.

Opanował w stopniu elementarnym umiejętność czytania map, posiada elementarną orientację na mapie, posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną w mowie żywej i pisanej, samodzielnie rozwiązuje i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, przejawia chęć i gotowość pracy i współpracy, umie wykorzystać różne źródła informacji, przy czym objawia się to jako praca odtwórcza, wskazująca na słabe zrozumienie polecenia, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

* Ocena dostateczna

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową. W szczególności: posiada podstawową orientację na mapie i w przestrzeni geograficznej, poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach w mowie żywej i pisanej, przy wypowiedzi widać nieliczne błędy, odpowiedź ustana odbywa się przy pomocy nauczyciela zadającego kolejne pytania, samodzielnie i w grupie rozwiązuje poprawnie nieskomplikowane polecenia, potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach, wartościuje elementy działalności człowieka środowisku, poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, przetwarza proste dane na wykresy, wykonuje wybrane, proste obliczenia stosowane w geografii, z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

* Ocena dobra

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu dobrym. W szczególności: pracuje systematycznie, a jego przygotowanie, choć pełne jest różne jakościowo, posiada dobrą orientację na mapie świata, czyta ze zrozumieniem mapy tematyczne, dokonuje poprawnych interpretacji różnorodnych tekstów źródłowych, udziela zasadniczo samodzielnie odpowiedzi, choć uwidaczniają się niewielkie braki w wiedzy lub wypowiedź nie wyczerpuje omawianego zagadnienia, wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe, potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności tu: treści przystępne, średnio trudne, wykonuje wszystkie obliczenia stosowane w geografii, dostrzega zależności przyczynowo- skutkowe, łączy zagadnienia w logiczne ciągi, opanował umiejętność dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawianych graficznie, w mowie żywej i pisanej posługuje się językiem poprawnym pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, potrafi wartościować działalność człowieka środowisku, aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

* Ocena bardzo dobra

Uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla danej klasy oraz praktycznie stosuje umiejętności z zakresu kluczowych kompetencji w edukacji geograficznej. W szczególności: przygotowanie ucznia do lekcji jest pełne, wszechstronne oraz systematyczne, sprawnie posługuje się wiadomościami i zdobytymi umiejętnościami, podczas wypowiedzi ustnej samodzielnie potrafi interpretować omawiane zagadnienie, jego wypowiedź jest ładna, ciekawa i poprawna pod względem merytorycznym, samodzielnie dokonuje interpretacji treści mapy i innych materiałów źródłowych, obok

prawidłowego wnioskowania przeprowadza proste analizy zjawisk, potrafi zastosować wiedzę w praktycznym działaniu, chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe, wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy, bierze aktywny udział w przedsięwzięciach o charakterze środowiskowym, wnosi twórczy wkład w realizację zadań oraz omawianych zagadnień, pracuje nad własnym rozwojem lub bierze aktywny udział w konkursach o treściach geograficznych.

*** Ocena celująca**

Uczeń spełnia wszystkie kryteria ujęte w wymaganiach na ocenę bardzo dobrą, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie.

Jest aktywny w konkursach przedmiotowych.